

Skovagerskolen

En specialskole i Vejle Kommune

Skovagerskolen - Skinbjerg 25, 7300 Jelling - 7587 1200 - skovagerskolen@vejle.dk

Kort om

Skovagerskolen

- Skovagerskolen er en kommunal folkeskole, der underviser og tilbyder skolefritidsordning til børn med vidtgående psykisk og fysisk handicap.
- Skolen er organiseret som en helhedsskole, hvor undervisning og socialpædagogik fremstår som et samlet tilbud.
- Det er vores grundholdning, at eleverne mødes med positive forventninger, og at de oplever deres udgangspunkt accepteret. Vi lægger vægt på

Skovagerskolen ser barnet før handicappet

FORORD: Skovagerskolen er en del af Vejle Kommunes samlede skoletilbud, der sørger for, at børn i den skolepligtige alder modtager et skoletilbud, der udvikler og skaber et miljø, som gør, at alle uanset forudsætninger kan modtage 10 års skolegang.

Vi er i Vejle Kommune meget stolte af Skovagerskolen. Den lever på flotteste vis op til vores seks principper om at være et skoletilbud, der bevæger og er i bevægelse, et skoletilbud der sikrer gode og optimale læringsbetingelser, en skole hvor man møder nærværende voksne, og en skole der danner børn, så de lærer at mestre eget liv.

Vi ved alle, at der venter en verden, hvor også børn med handicap skal have den bedst mulige fremtid. En fremtid hvor de udvikler sig og bruger deres potentiale optimalt. Den verden gør Skovagerskolen eleverne klar til, og den giver dem de bedste forudsætninger for at mestre eget liv og egen læring.

Skovagerskolen spotter potentialer og inddrager børn og unge, så de er mest muligt med i egen udvikling, og så arbejdes der på et uundværligt tæt samarbejde med elevernes forældre og hjemmet, da det samspil giver en

På Skovagerskolen ser vi ud mod verden

UDSYN: Eleverne på Skovagerskolen er ikke, som børn er flest.

Det får os dog ikke til at isolere os og lukke os inde i vores egen lille verden. Det er vigtigt for skolens dagligdag, at vi ser os som en del af det omgivende samfund - og at andre ser os.

Vi blander os og deltager i det, vi kan deltage i.

Vi bruger byen og skoven

I dagligdagen tænker vi "ud af huset" – både i bogstavelig og i overført betydning:

Vi bruger aktivt Jelling by og Jelling Skov i vores undervisning og pædagogik.

Rent fysisk er Skovagerskolen placeret midt mellem de to afdelinger af den

kommunale folkeskole, Bredagerskolen. Skovagerskolen er bygget som en tvillingeskole til Bredagerskolen, og det betyder blandt andet, at børnene fra de to skoler dagligt ser hinanden.

Fest og festival

Også ved mere festlige lejligheder vil vi gerne blande os med andre. Det betyder blandt andet, at vi deltager i:

- Halloween-fest i november sammen med andre specialskoler.
- Sølund Musik Festival i Skanderborg i juni - verdens største musikfestival for mennesker med udviklingshæmning.
- Spotlight Festival, Vejle Kommunes kulturfestival i uge 38 for, med og af børn og unge i Vejle Kommune.

Skovagerskolens elever

HVEM? Skovagerskolen er Vejle Kommunes specialskole for vidtgående specialundervisning. Her undervises omkring 90 elever i den skolepligtige alder.

Alle elever på skolen har generelle indlæringsvanskeligheder og bliver undervist i

små klasser på fire til ni elever.

Desuden har skolen klasser for elever med specifikke behov, eksempelvis klasser for elever med autisme og klasser for elever med multiple funktionsnedsættelser.

Skolens værdier

På Skovagerskolen finder vi det værdifuldt at:

- eleven opnår selvstændighed i sit fremtidige liv.
- eleven udvikler sine kompetencer.
- eleven udvikler betydningsfulde relationer til andre børn.
- eleven oplever meningsfuldhed.
- der er et levende og inspirerende læringsmiljø.
- de forskellige faggrupper arbejder sammen om at se eleven og sikre udvikling og læring.
- skole/hjem-samarbejdet bygger på dialog og gensidig tillid og forventninger.
- medarbejderne er kvalificerede og engagerede.

Vi oplever, at vores barn er nået langt udviklingsmæssigt – at barnet flytter sig, fordi personalet har den tålmodighed, der skal til.

Forældre til elev på Skovagerskolen

Tæt samarbejde med forældre og børnehave giver en tryk skolestart

SKOLESTART: På Skovagerskolen lægger vi meget vægt på at give eleverne en tryk hverdag fra den første dag. Derfor gør vi meget ud af samarbejdet med både forældre og børnehave, længe inden eleverne begynder i indskoling. I april måned tager vi på besøg i specialbørnehaven i Vejle Kommune og eventuelt i specialbørnehaver i de omegnskommuner, der har visiteret elever til skolestart hos os. Vi taler med barnets kontaktpædagog, og vi oplever barnet i dets vante omgivelser.

Vi har et brobygningsforløb mellem børnehaven og Skovagerskolen for at gøre overgangen nemmere.

I juni har vi en forældreaften, hvor forældrene er inviteret til at besøge skolen, og hvor de bliver præsenteret for skolens personale.

Desuden besøger en lærer og en pædagog hjemmet.

Vi ser barnet som et helt menneske, og derfor er det vigtigt at kende barnets baggrund. Når vi gør det, kan vi bedre tilrettelægge skolestarten, så vi - så godt som muligt - tilgodeser barnets behov.

Daglig kontakt

Også når eleven er begyndt hos os, fortsætter det tætte samarbejde med forældrene:

Den individuelle elevplan udarbejder vi i samarbejde med forældrene. Hvilke mål skal være opfyldt i løbet af skoleåret? Hvad skal vi fokusere på i nærmeste fremtid?

Det er vigtigt, at der er overensstemmelse mellem skolens og hjemmets forventninger til barnet - og det kræver en god og tæt kontakt.

Forældre bliver inviteret til møder flere gange om året, både til de fælles foræl-

dremøder og til de individuelle.

Men faktisk er vi i daglig kontakt med de fleste forældre, enten via kontaktbogen eller Forældreintra.

For det er jo ikke kun de store linjer, forældre gerne vil følge med i. Det er lige så vigtigt at fortælle om en lille sjov episode, vi har oplevet sammen med børnene.

Elevplaner

- Hvert år udarbejder vi en individuel elevplan med en beskrivelse af eleven, mål for eleven samt klassens mål.
- Forældrene inddrages i opstillingen af målene. Elevplanen udarbejdes i et samarbejde mellem kontaktlærer og kontaktpædagog.

Skolens elever er vant til kameraer og blitzlys

DOKUMENTATION: Eleverne på Skovagerskolen er muligvis de mest fotograferede skoleelever i Vejle Kommune.

Og de er vant til, at vi bruger kameraer i en masse forskellige sammenhænge og situationer.

Det gør vi ikke kun, fordi det er dejligt for forældrene at se billeder af, hvad deres barn har lavet i ugens løb.

Pædagogisk metode

Nej, de mange fotos er en vigtig del af vores pædagogiske metode, som handler om at bruge dokumentation som omdrejningspunkt for vores arbejde.

Elevens egen dagbog, som mange af billederne havner i, er bare én af de dokumentationskilder, vi bruger til at indkredse, hvor eleven befinder sig – fagligt og socialt.

Dagbogen er elevens personlige bog. Vi respekterer elevens egne ord og formuleringer og indkredser elevens interessefelt.

Når vi på den måde fastholder barnets egne oplevelser, bliver vi klogere på, hvad barnet brænder for lige nu. Og det bruger vi som udgangspunkt for vores videre pædagogiske arbejde.

Flere øjne på eleven

Ud over de individuelle dagbøger har mange klasser en dagbog, hvor de fælles oplevelser beskrives med ord, tegninger og billeder.

Klassen har også en klasse-log, hvor medarbejderne løbende noterer deres iagttagelser, så oplevelserne med den enkelte elev når ud til kollegerne.

På den måde fastholder vi både her-og-nu oplevelserne og de mere faglige vurderinger.

Elevsamtaler

Der afholdes elevsamtaler med en af de voksne. I samtalen løb kan de to dykke ned i dagligdagen og snakke om elevens

Vores datter kommer hjem hver dag og fortæller os glædestrålende, at hun er meget glad for at gå på skolen. Fordi hun bliver udfordret fagligt, og fordi hun lærer at omgås andre og bliver styrket på det sociale.

Forældre til elev på Skovagerskolen

trivsel, både når det handler om skolegang og om fritid.

Læreren eller pædagogen forbereder sig ved at læse i elevens dagbog, klassens dagbog, logbogen og det elev-ark, der blev udfyldt ved den seneste elev-samtale.

Eleven har sin egen elevplan med de mål, han eller hun forventes at nå, og den voksne gennemgår også elevplanen inden elevsamtalen.

Under samtalen spørger den voksne ind til elevens ønsker og interesser, og de

udfylder et nyt elev-ark.

Bagefter bliver elev-arket fremlagt for de andre medarbejdere, som har med eleven at gøre. Og med udgangspunkt i elev-arket bliver medarbejderne enige om, hvordan de i det pædagogiske arbejde kan tilgodese elevens ønsker og interesser bedst muligt.

I indskolingen handler det om at skabe helhed

0.-2. KLASSE: I skolestarten lægger vi vægt på, at eleverne falder til på skolen, og at de lærer hinanden og de voksne at kende.

Vi prioriterer at skabe tryghed for den enkelte elev, og samtidig bliver eleverne udfordret, så de over tid kan klare de praktiske opgaver, der er forbundet med at gå på Skovagerskolen. I hverdagen får eleverne den nødvendige tid og støtte til, at de bliver så selvhjulpne og selvstændige som muligt.

At starte i skole er at træde ind i en ny og ukendt verden, som kan virke overvældende. Vi oplever dog, at eleverne hurtigt føler sig hjemme og bliver glade for skolelivet, både i klassen og på resten af skolen.

Leg som en måde at erkende verden
Vi prioriterer legen højt i indskolingen

med vægt på legens egenværdi. For os er legen en måde at erkende verden på. Det er stedet, hvor eleverne kan motiveres og inspireres.

Vi lægger vægt på at give tid og pædagogisk støtte til elevernes leg.

De voksne inspirerer eleverne til leg, hjælper dem med at organisere den og deltager i legen, så eleverne både lærer at lege helt konkret med legetøjet og lærer de sociale færdselsregler at kende.

Det betyder, at vi betragter leg og lege-lignende aktiviteter som en væsentlig del af undervisningen i indskolingen.

Når vi for eksempel arbejder med danskfaglige aktiviteter som bogstavernes lyde, form og navn, sker det i en vekselvirkning mellem voksenstyret undervisning og en legende tilgang til faget.

Det er vigtigt, at alle elever føler sig som en integreret del af det sociale fællesskab. Derfor vægter vi helhedsorienteret undervisning og aktiviteter, hvor eleverne indgår aktivt i lege- og arbejdsfællesskaber, højere end individuelt arbejde.

Kommunikation

I indskolingen har vi særligt fokus på at skabe rammer, som øger elevernes mulighed for at anvende sproget på mange måder med henblik på at opnå en bedre sprogbeherskelse.

Vi arbejder på, at eleverne får en større begrebsverden, og at de bruger og udvikler sproget i deres sociale samspil og i kommunikationen.

Sprog og udtryksformer inddrages i alle former for aktiviteter. Vi vægter, at eleverne gennem samtale og dialog øver sig i forskellige former for tale- og lytte-roller. Alternative kommunikationssystemer som "tegn til tale", iPad og Boardmaker er en naturlig del af undervisningen og hverdagen.

Meningsfuldt og målrettet

I alt, hvad vi gør, er det vigtigt for os, at eleverne oplever meningsfuldhed. Vi indretter læringsmiljøet på en måde, som understøtter den enkelte elevs læring – både fagligt, socialt og personligt.

Vi lægger vægt på at finde de arbejdsformer og pædagogiske metoder, som passer bedst muligt til den enkelte elev. For at opnå det starter vi med indsamling af elevernes spor, når vi besøger dem inden skolestart.

Herefter kan vi etablere et læringsmiljø, som afspejler elevernes interesser.

Ved at tage det udgangspunkt i forbindelse med den fysiske indretning oplever vi, at eleverne finder tryghed i det nye sted og får ejerskab til og medansvar for de fysiske rammer.

Udvikling og udfordring på mellemtrinnet

3.-6. KLASSE: På Skovagerskolen kalder vi 3. til 6. klasse for mellemtrinnet. På mellemtrinnet er der stadig tid og plads til leg, men hverdagen indeholder også en videreudvikling af undervisningen og fritidspædagogikken, hvor vi tilrettelægger aktiviteterne ud fra den enkelte elevs kompetencer og interesser.

For eksempel har vi arbejdskasser til fagene dansk og matematik med opgaver på forskelligt niveau.

Fokus på personlig udvikling

Vores vigtigste fokus er, at eleverne udvikler sig personligt, socialt, videns- og færdighedsmæssigt.

De udvikler deres intellektuelle personlige færdigheder gennem læring i:

- Omverdenskendskab.
- Sprog-, kommunikations- og læsetræning.
- Tal- og mængdeforståelse.
- Stimulering af elevens nysgerrighed.

De udvikler deres praktiske/personlige færdigheder ved at træne:

- Personlig hygiejne og påklædning.
- Madlavning, indkøb og oprydning.
- Færdsel i nærområdet.

De udvikler deres sociale/personlige færdigheder ved, at vi:

- Etablerer rammer for sociale fællesskaber.
- Sætter fokus på og udvikler den enkelte elevs mulighed for at være en del af sociale samspil.
- Giver muligheder for leg og legeaktiviteter på tværs af klasser.

Dansk og matematik via kartofler

Et eksempel på undervisning på mellemtrinnet er et læringsforløb om kar-

toflen. Vi har lavet et arbejdshæfte, hvor eleverne blandt andet kommer omkring forskellige kartoffelsorter, og hvad vi kan bruge kartoffelen til.

Vi laver kartoffeltryk og kartoffelmadder sammen med eleverne, og vi fremstiller kartoffeldyr, som vi laver et spil ud af.

På den måde bliver både dansk og matematik flettet ind i undervisningen for at udfordre eleverne og styrke dem i deres kompetencer.

29 kilometer på cykel

På mellemtrinnet vil vi også udfordre eleverne med udendørs strabadser. Og udfordret, det bliver de, når vi cykler fra Haraldskær til Bindeballe Købmandsgård og retur - 29 kilometer i alt. På sådan en tur kommer eleverne "ud over kanten", og de mærker virkelig sig selv: Hvor meget kan jeg klare? Vi cykler turen hvert år - en smuk tur og en god oplevelse.

Små klasser

- Undervisningen på Skovagerskolen foregår i mindre klasser.

- Når vi danner klasser, tager vi udgangspunkt i aldersopdeling. Vi sammensætter klasserne, så vi kan opstille fælles mål for den enkelte classes elever, både fagligt og socialt.

- Vi har klasser for elever med specifikke behov - for eksempel klasser for elever med autisme og klasser for elever med multiple funktionsnedsættelser.

- Til hver klasse er knyttet et team af lærere og pædagoger, som arbejder sammen om at skabe helhed i elevens hverdag.

- Hver elev har sin egen kontaktlærer og kontaktpædagog.

Udskolingen: Ungdomsmiljø og forberedelse til voksenliv

7.-10. KLASSE: Udskolingen består af de fire ældste klassetrin, og vi lægger vægt på at tilbyde eleverne et ungdomsmiljø, både fagligt og socialt.

Skoledagen i udskolingen er tilrettelagt ud fra rammer, hvor fagene dansk og matematik har høj prioritet.

Undervisningen tager udgangspunkt i folkeskolens trinmål, som tilpasses den enkelte elev. Meget af vores undervisning foregår som emnearbejde, hvor vi bevæger os ind i de små fag såsom historie, geografi, biologi og fysik.

Eleverne har idræt en gang om ugen, og derudover indgår bevægelse i alle fag hver dag. De fleste af eleverne bliver undervist i engelsk.

Eleverne arbejder på tværs af klasserne med forskellige temaer, som blandt andet tilgodeser madkundskab, udeliv, natur og teknik.

Elevernes sociale kompetencer og ud-

vikling indgår som en naturlig del af skoledagen, især i fritidsdelen.

Klare sig selv og kende sin omverden

Faget samfundsfag inddrager vi dagligt i forbindelse med klassens samling, hvor vi debatterer aktuelle nyheder. Men også som "omverdenskendskab" – det at kunne begå sig, handle i butikker, gå i biografen.

For eksempel har vi haft et projekt om madkundskab, hvor vi har set på reklamer og undersøgt, hvad vi kan få for en 100 krone-seddel.

Vi har som mål, at eleverne bliver gode til at mestre sociale relationer og være selvhjulpne, så de kan håndtere det kommende voksenliv på områder som egen hygiejne, at fungere i forhold til andre – og at tage bussen.

For eksempel går vi sammen en tur i Rema 1000. Næste gang kan eleven gå

derhen sammen med en kammerat. Og næste gang kan han måske gå selv. Men som regel kræver det mange gentagelser: Der kan gå et helt år, hvor vi træner det samme med en elev.

Hvad er særligt for udskolingen?

- Vi arrangerer løbende sociale aktiviteter på tværs af klasserne såsom Sølund Festival, cykelture og kanoture.

- Vi arrangerer ungdomsfester med andre specialskoler, hvilket er med til at styrke de unges netværk.

- Eleverne på 9. årgang laver projektopgave.

- I 10. klasse er der mulighed for praktik med henblik på et kommende skoletilbud/STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse).

- 9. og 10. klasse har en UU-vejleder tilknyttet (Ungdommens Uddannelsesvejledning).

Vi er glade for, at skolen understøtter netværk med andre specialskoler. Det styrker venskabsdelen, og det er vigtigt, fordi det er svært at få venner.

Forældre til elev på Skovagerskolen

Frederikke, Christian og Kira: Nye elever kan godt glæde sig

PÅ VEJ VÆK: Frederikke, Christian og Kira har allerede tankerne rettet mod tiden efter Skovagerskolen.

De siger snart farvel til skolen for at gå på henholdsvis Bøgevangskolen i Vejle, en efterskole ved Grenå og CSV (Center for Specialundervisning for Voksne) i Vejle.

Men de fortæller alle tre, at de har haft nogle rigtig gode år på Skovagerskolen.

- Nye elever og deres forældre kan godt glæde sig, siger Frederikke på 18 år.
- Det er en god skole. Man får gode venner i en fart. Og her er et godt bibliotek, hvor man kan låne bøger, tilføjer hun.

Dejligt med ro i hjernen

16-årige Christian er helt enig:

- Jeg har gået på to andre skoler, men Skovagerskolen er min bedste skole indtil nu. Her er nogle gode voksne. Og så kan man gå ind i et lille rum for sig selv, hvis man har brug for det. Eller ud i fællesrummet. Det er dejligt med ro i hjernen, når jeg arbejder, siger han.

Kira på 17 supplerer:

- Nogle gange har man brug for at komme væk, være i sin egen verden. Og det kan vi her. Hvis man har et handicap, er Skovagerskolen et godt sted at være, De er gode til at tage hånd om én. På en almindelig folkeskole er det mere svært at tage hensyn og være afskærmet.

Lærerne, vennerne og fællesskabet

Hvad er det bedste ved Skovagerskolen?
Frederikke:

- Det er at være sammen med vennerne og at gå i klasse med nogle dejlige mennesker. Alle byder hinanden velkommen hver morgen, det kan jeg godt lide.

Christian:

- Det bedste er lærerne. De er gode til at undervise på specielle måder. Jeg lærer noget, og det er rart at gå her.

Kira:

- Jeg kommer fra en skole, hvor jeg blev mobbet. De andre holdt mig udenfor, men det gør ingen her. Nu er jeg glad

og lykkelig hver eneste dag, for jeg føler mig som en del af fællesskabet. Jeg har det rigtig godt her, og jeg har en god kæreste – selv om mor og far kalder mig for børnelokker, fordi han er yngre end mig, siger hun og griner højt.

Matematikken driller

Frederikke, Christian og Kira er ikke helt enige om, hvilke fag der er de bedste. Kira kan godt lide dansk og engelsk.

- Jeg kan også lide matematik en lille smule. Men når der er svære opgaver, og de driller, bliver jeg irriteret, siger hun.

Emnefag om tirsdagen og torsdagen er Frederikkes favorit: For tiden lærer de noget om bæredygtighed, klima, ild og vand og tørke.

Christian kan bedst lide engelsk, måske

også dansk. Og så er han også glad for emnefag:

- Hver torsdag er vi ude i vores køkkenhave, og vi har lige sat kartofler. Det er rart, at vi ikke altid er inde i klassen, siger han.

Når man spørger, om der er noget, som ikke er så godt ved Skovagerskolen, kan kun Kira nævne en enkelt ting:

- Det er ikke rart, når nogen driller en gang imellem, eller når man har nogle skænderier med hinanden. I en periode skændtes jeg med Frederikke – også på Facebook og Messenger. Det er dumt at skændes der, for man kan ikke se hinanden, når man skriver på Messenger, og så kan tonen godt blive grov. Vi brugte vores forældre til at få det stoppet. Nu har vi slettet hinanden på Facebook, og nu er vi gode venner igen.

Mange traditioner

På Skovagerskolen har vi mange traditioner, blandt andet:

- Idrætsdag med andre specialskoler.
- To aftener med skolefester, forår og efterår.
- Fastelavnstest, hvor alle elever kommer udklædt, og hvor vi slår katten af tønden.
- Tre årlige aftenfester på skift hos fritidsordninger fra andre specialskoler.
- Teaterforestilling opført af skolens elever.
- Lucia-optog i december.
- En "glogg-dag" i december.
- Juleafslutning med kirkegang.
- Skolernes motionsløb sidste fredag før efterårsferien.
- Skolekoncerter og teaterstykker med professionelle optrædende.

"Når jeg bliver voksen vil jeg arbejde med maskiner og prøve grænser af"

EN ELEV FORTÆLLER: Jeg er glad for at gå på Skovagerskolen. Når jeg bliver voksen, så vil jeg gerne arbejde med maskiner og prøve grænser af. Jeg vil gerne lære at bruge en boremaskine, inden jeg går ud af folkeskolen, for så kan jeg bygge den sæbekassebil eller katapult, jeg drømmer om, og som Store Nørd gør det.

Hvad er dit yndlingsfag?

Mit yndlingsfag er naturvidenskab, hvor vi laver forskellige ting. En lærer underviste os i naturvidenskab, og vi lavede forskellige forsøg. Inden vi gik i gang med forsøgene, forklarede han os detaljerne i forsøget og viste os, hvordan vi skulle gøre.

I sidste uge lavede vi forsøg med en vandraket. Det var rigtig sjovt, og jeg lærte meget af det. Faktisk så meget, at jeg gerne vil lave flere forsøg. Nu går jeg på nettet og læser om de forsøg, jeg gerne vil lave. Jeg er glad for at læse, jeg læser gamle legender.

På et tidspunkt i naturvidenskab havde vi om elektricitet, hvor vi satte strøm til et batteri og en pære, så morsede vi.

Hvad er dit drømmejob?

Det er at være professionel DJ. Hjemme på mit værelse på Bygden har jeg en mixerpult. Jeg spiller tit på min mixerpult – eller komponerer musik på min iPad, for jeg har ikke lært at bruge et program på en pc til det.

Til skolefesterne har jeg mulighed for at optræde som DJ. Det er fedt. Jeg gør alt mit udstyr klar dagen før. I min fritid går jeg til keyboard og i fritidsklub, hvor jeg dyrker parkour. Det er rart at bruge min krop på den måde.

Hvad er det bedste ved Skovagerskolen?

Det bedste er kammeratskabet, legepladsen og svævebanen. Jeg kan godt lide, at der sker noget – at få lov til nogle ting.

Elever med autisme udfordres når sprækkerne er åbne

PAVILLONEN: En lærer på skolen, der har mange års erfaring med elever med autisme, har sagt det sådan her:

”Når du kommer ind i et klasselokale, ser du helheden først. Derefter begynder du at se detaljer, og til sidst lander dine øjne måske på viskelæderet på bordet. Men når en elev med autisme træder ind i et klasselokale, ser han først viskelæderet, derefter overvældes han af flere og flere detaljer, og til sidst opfatter han hele rummet. Det er bare en af de store forskelle, der er på elever med autisme og os såkaldte normale. Elever med autisme har svært ved at sortere i alle sanseindtrykkene og føler sig måske også generet af lyd-, lys- eller duftpåvirkninger.”

Respekt for rutiner og dagsform

De ord beskriver nogle af de særlige vanskeligheder, man møder hver dag, når man har autisme. Dertil kommer, at mennesker med autisme har meget

svært ved at indgå i sociale sammenhænge.

De vanskeligheder er vi meget opmærksomme på i Pavillonen, som huser seks elever med autisme. Men samtidig prøver vi at udfordre eleverne, som typisk har en ujævn udviklingsprofil. Det betyder, at eleverne kan være på lavt kognitivt niveau, men motorisk relativt vel fungerende.

Pavillonen står lidt tilbagetrukket fra skolens hovedbygning for at skærme eleverne fra nogle af de mange indtryk. Hver elev har sit eget rum, hvor de kan lukke døren, hvis de vil – som en retrætemulighed.

De er hele tiden tæt på deres stresstærskel, for i modsætning til os andre har de kun en ”smal vej at køre på”, når det gælder stress. Der skal kun lidt til, før de vælter i grøften.

Ved at skabe rutiner og faste strukturer kan vi holde dem under stressgrænsen. Desuden tager vi udgangspunkt i deres dagsform. Har de sovet dårligt, eller har

de problemer med fordøjelsen, er de ekstra stressede, når de kommer i skole. Så kan de ikke levere på højt niveau.

Hold øje med sprækkerne

Men når eleverne er afstressede, så der er et spillerum, putter vi nogle nye ting ind i strukturen. Al udvikling er stress for dem, men når muligheden er der, prøver vi at motivere dem til at gøre noget andet, end de plejer.

Vi ser på det enkelte barn, hvad det har behov for, og så arbejder vi ud fra det. Vores struktur er så fleksibel, at hvis en dreng viser interesse for noget, så vælger vi at følge hans spor – og se om det kan føre til udvikling. Hvis vi opdager, at han selv vil hente sin mad, så spørger vi, om han også vil hente et glas.

Og hvis vi ser, at en pige bliver glad for, at vi kaster en bold, kaster vi selvfølgelig bolden igen.

Den slags sker ikke hver dag. Men når det gør, prøver vi at lade det ske - og iagttag. Vi kalder det at være ”sprækkevogter”: At vi er parat til at se sprækkerne, hvor der er udviklingspotentiale.

Stille og roligt lærer vi dem at takle forandringer. Hvis vi kan få eleven til at bede om hjælp eller udtrykke behov og følelser, er vi nået langt.

Samtidig arbejder vi målrettet på at udvide elevernes evne til at tåle, opleve og agere i grupper. Det gør vi ved at udfordre dem i sammenhænge, hvor der er flere elever til stede.

En tur i skoven

En af de udfordringer får de i skoven ved Fårup Sø, få kilometer fra skolen. Hver onsdag tager vi nogle af eleverne med i skoven, hvor vi laver mad over bål og træner deres motorik ved at lave en klatrebane eller sætte en gynge op, så alle kan få en gyngetur i klatreselen. Det betyder, at eleverne udvikler sig personligt, socialt og videns- og færdighedsmæssigt. Og ikke mindst oplever eleverne, at de kan mestre udfordringer i trygge rammer.

TEACCH

- På Skovagerskolen er vi inspireret af TEACCH-pædagogikken, hvor man opfatter autisme som en specifik kultur.
- TEACCH står for Treatment and Education of Autistic and related Communication handicapped Children.
- For mange år siden prøvede man at få det autistiske barn til at tilpasse sig sin omverden. Men TEACCH opstod sidst i 1960'erne med det mål at tilpasse omverdenen til barnet og give det redskaber til at kunne fungere og udvikle sig i verden med sit handicap.
- Princippet i TEACCH er ressourcetaenkning, interesse-motivation, visuel kommunikation, strukturering, kontinuitet, forudsigelighed, enkelhed, konkretisering og kommunikativ og social udvikling.

PECS

- Nogle elever arbejder med PECS - Picture Exchange Communication System - et kommunikationssystem, hvor man udveksler kort med piltogether for at udtrykke et ønske eller et behov.
- En vigtig del af arbejdet med elever med autisme er at skabe mulighed for kommunikation. Med udgangspunkt i TEACCH og PECS udvikles et individuelt visuelt system. Når eleverne forstår, hvad der skal ske, og kan indgå i samspil med den voksne, føler eleverne sig trygge og sikre og opnår samtidig den største mulige grad af selvstændighed.
- Kommunikation kan foregå begge veje: Den voksne kan med et kort fortælle eleven, at nu er det frokosttid. Og eleven kan med et kort fortælle den voksne, at han gerne vil have et glas vand.

På gården i skoven er der ro og én til én-undervisning

GÅRDEN: Inde midt i Jelling Skov, knap to kilometer fra selve Skovagerskolen, ligger Abrahamsens Gård.

Den er den daglige ramme for en lille gruppe af skolens elever, som ikke bare har kognitive, men også store følelsesmæssige og sociale udfordringer. Det betyder, at stressniveauet på selve Skovagerskolen er for højt for dem. De mange personer på skolen - børn og voksne - kan i sig selv være en stressfaktor.

Bare den lille gåtur fra skolebussen til skolens indgangsparti kan byde på alt for mange stimuli. Og det kan ødelægge hele dagen, hvis en anden elev tumler støjende gennem lokalet, Sensitiviteten er enorm over for lyde og lugte. Alt kan påvirke.

Ro, struktur og forudsigelighed

For denne gruppe af elever er ro, struktur og forudsigelighed helt afgørende. Og på gården i skoven er der den ro, eleverne har behov for, hvis de skal have et fagligt udbytte af deres skoledag.

Eleverne på Abrahamsens Gård befinder sig primært inden for det autistiske spektrum.

- De spænder vidt. Fra den, der næsten ikke har noget sprog, til den, der har næsten fuldt sprog, men som kun forstår i fragmenter. Faktisk kan et "godt" sprog være et handicap, fordi omgivelserne opfatter børnene på en anden måde, end de er. Kognitivt er de på førskole-niveau, eller måske børnehaveniveau, med små øer af interesse for matematik eller andre helt specifikke ting, fortæller Karsten, en af lærerne i Team Abrahamsens Gård.

Én lærer til én elev

Det betyder, at der skal tages meget individuelle hensyn til både elevens faglige niveau, og hvor meget den enkelte elev kan klare. Det betyder også, at der ikke foregår egentlig klasseunder-

visning på Abrahamsens Gård, og det er meget sjældent, alle lærere og elever laver noget sammen.

Det meste af undervisningen foregår som én lærer til én elev. Og selv det kan nogle gange være for meget:

- Hvis en elev en dag har svært ved at være sammen med en voksen, sætter vi os nogle gange på den anden side af døren, hvis vi vurderer, at det er den grad af kontakt, som eleven kan klare den dag. Måske kan ambitionen så være at sidde i samme lokale og spise senere på dagen, forklarer Karsten.

Første gang i tre år

Men i det lange løb giver roen og forudsigeligheden næsten altid bonus:

En pige, som tidligere gik på hovedskolen, gik dengang op og ned ad gangene, totalt forstyrret af de mange indtryk og uden at forstå, hvad der foregik omkring hende.

- Nu har vi fjernet forstyrrelserne ved at

flytte hende til gården. Her trives hun meget bedre ved kun at skulle forholde sig til én person ad gangen. Og nu har hun overskud til at holde fokus, så hun fagligt kan tage fra, siger Karsten. Og han har endnu et eksempel på en succes-oplevelse:

- En af drengene havde det meget svært og var voldsom og udadreagerende. Det var dengang, vi havde en tanke om, at han skulle have kontakt med os alle fire i teamet. Men efterhånden blev det til, at han kun var sammen med én af os. Og vi satte fuldstændig struktur på hans hverdag ved at bruge de samme vendinger, den samme opvaskebørste og så videre.

- Først dør begyndte han at udvikle sig. I dag er han den kærligste dreng af alle. Og forleden sagde han mit navn for første gang i de tre år, jeg har kendt ham. Da han sagde "gå tur med Karsten", blev det en helt fantastisk dag, siger Karsten med et smil.

Emneforløb under æbletræet

- Vi samles under skolens æbletræ.
- Vi synger æblesange.
- Vi læser og laver måske vores egen lille fortælling.
- Vi smager og dufter.
- Vi snakker om former, farver og tæller.
- Vi koger æblegrød og bager.

Vi bestræber os på...

- ...at gribe øjeblikket.
- ...at invitere til deltagelse.
- ...at se og besvare elevens spontane udtryk.

Kan man gyngemans mens man sidder i sin kørestol?

ELEVER MED MULTIPLE HANDICAP:

Kan man gyngemans, mens man sidder i sin kørestol?

Ja, det kan man faktisk på Skovagerskolen.

D-fællesrummet er hjemsted for vores elever med multiple funktionsnedsættelser og uden et talesprog.

Deres klasselokaler har direkte udgang til D-fællesrummets egen legeplads med blandt andet en kørestolsgyngemans. Og vi bruger både den legeplads og skolens store fælles legeplads mest muligt, når vejret tillader det.

Overordnet fokuserer vi på kommunikation, samspil og aktiv deltagelse. Aktiv

deltagelse ser vi både som et mål i sig selv og som et virkemiddel til læring. Vi gør os klart, hvilke muligheder den enkelte elev har for aktiv deltagelse, og hvordan omgivelserne bedst muligt indrettes, så vi gør det muligt for eleven at deltage aktivt.

Og vi ser på, hvordan vi som elevens partner bedst kan være til hjælp og støtte. På den baggrund opstiller vi mål for den enkelte elevs aktive deltagelse – både for dagen i dag og for fremtiden.

Skolehverdagen består af:

- Undervisnings- og samværssituationer med morgensamlinger, emneforløb for

hele klassen eller i mindre grupper inden for klassen – samt forløb på tværs af klasser i eller uden for fællesrummet.

- Spisning og diverse plejeopgaver.
- Improviserede og spontane situationer.

Med fokus på kommunikation, samspil og aktiv deltagelse ser vi et pædagogisk potentiale i alle situationer.

Gode råd og sparring

Den tværfaglige bistand på Skovagerskolen består af flere faggrupper:

- Fysioterapeuter.
- Ergoterapeut.
- Talepædagog.
- Sundhedsplejerske.
- Psykolog.

De supplerer Skovagerskolens undervisningstilbud, så skolens lærer- og pædagogteams kan søge råd og vejledning eller bruge dem som supplerende sparringspartnere, når det gælder forskellige problematikker hos eleverne.

En skole med specialister

HELHED OG SAMMENHÆNG: Rigtig meget af vores arbejde på Skovagerskolen handler om at få én plus én til at give tre. Eller måske fire!

Det gælder først og fremmest i hverdagen i klasserne.

Her bidrager lærere og pædagoger i de enkelte teams med hver deres faglighed i observationer, i diskussioner og i det daglige arbejde – med det resultat, at de via godt samarbejde og respekt for hinandens faglige baggrund udvikler fælles ny viden og indsigt. Til glæde for eleverne.

Samarbejde om at udfordre eleven

Men også andre faggrupper som fysioterapeut, ergoterapeut, talepædagog, sundhedsplejerske og psykolog er en del af skolens hverdag – og dermed en del af den tværfaglige indsats omkring den enkelte elev.

Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn, Evaluering

- Alle lærer- og pædagogteams på Skovagerskolen arbejder med SMTTE-modellen, der står for Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn og Evaluering.
- De fem overskrifter dækker over fem spørgsmål, som teamet løbende stiller sig i forhold til hver elev: Hvor er vi, og hvad er det, vi vil gøre noget ved? Hvad vil vi konkret opnå? Hvordan vil vi gøre det? Hvordan kan vi se, vi er på vej til målet? Hvad er resultatet af det, vi gør?

Vi har i løbet af skoleåret en masse undervisning på tværs af faggrupper. Blandt andet holdtilbuddet "Sprog og bevægelse", hvor fysioterapeut, ergoterapeut, talepædagog og lærer arbejder sammen om et undervisningsforløb, hvor eleven udfordres både sprogligt og motorisk – to ting der i øvrigt hænger tæt sammen.

Den vigtige motorik

Motorikken er en vigtig del af barnets

generelle udvikling og har stor betydning for indlæringen. Børn med velstimuleret sansemotorik leger bedre, lærer bedre og har det bedre fysisk, psykisk og socialt (Kilde: DCUM.dk). I terapien på Skovagerskolen arbejder vi målrettet på at udvikle elevens sansemotorik, og som alle andre er terapeuterne med til at vedligeholde og udvikle elevens færdigheder med henblik på at opnå så megen selvhjulpenhed og selvstændighed i eget liv som muligt.

som inspirerer hinanden

Indsatsen kan være individuel som specifik træning i terapiens lokaler eller på hold, hvor imitation og fælles motivation er en styrke, eller flettet ind i elevens hverdag.

Kommunikations-opgaver i stå-stativ

En af skolens fysioterapeuter kommer her med et godt eksempel på, hvordan de forskellige faggrupper arbejder tæt sammen og altid er lydhøre for hinandens observationer og ekspertise:
- I arbejdet med nogle af eleverne anvender vi et stå-stativ for blandt andet at forebygge rygskævhed og styrke muskulaturen. Hos nogle børn oplever vi, at opmærksomhedsniveauet er skærpet, når de står op. Derfor kombinerer vi ståtræning med kommunikationsopgaver på computeren. På den måde opnår vi, at eleverne både får stimuleret deres fysik og udfordret deres kom-

munikative evner. Tiden i stå-stativet bliver dermed mere interessant og relevant.

Et fag smitter af på et andet

De forskellige faggrupper er tænkt ind i dagligdagen som et led i de overordnede pædagogiske principper. Lærere og pædagoger, som har mest tid sammen med eleverne, tager fat i personale fra de andre faggrupper for at kvalificere læringsmiljøet. Og det er legalt at stille krav til hinanden og trække på hinandens viden. Samtidig "smitter man af" på hinanden som fagpersoner. Hvis for eksempel fysioterapeuten ved, at talepædagogen træner bestemte ord og lyde med en elev, kan fysioterapeuten understøtte talepædagogens arbejde ved at bruge de samme ord og lyde, når hun træner barnet i trampolinen.

Og når de ansatte på den måde bærer elementer fra hinandens fag med ind i deres eget fag, oplever eleverne, at der er sammenhæng og helhed i skoledagen.

På faglig forkant

På Skovagerskolen er vi meget bevidste om hele tiden at dygtiggøre os og være helt fremme på den faglige forkant. Vi tror på, at det er afgørende, at vi sammen og hver for sig udvikler os. Så vi vægter kurser, efteruddannelse og faglig inspiration meget højt.

Skovagerskolens ledelse

Skoleleder:
Tage J. Jørgensen

Kst. afdelingsleder:
Yves Hensen

Administrativ leder:
Find Balle

Viceskoleleder:
Helene Roed Mikkelsen

Skolens personale

På Skovagerskolen er ansat:

- lærere (32)
- pædagoger (24)
- pædagogmedhjælpere
- social- og sundhedsassistenter
- psykolog
- talepædagoger
- fysioterapeuter
- ergoterapeut
- sundhedsplejerske
- sekretærer
- serviceleder
- servicemedarbejdere

Skovagerskolens logo: En gengivelse af skolens markante indgangsparti.

Skolebestyrelsen

Skolebestyrelsen ved Skovagerskolen består af:

- **7 forældrerepræsentanter, valgt for 4 år ad gangen:**

Kari Overhalden (formand), Annette Mikkelsen, Malene Ustrup, Bodil Marianna Ladegaard Bach, Michael Stech Jensen, Lisbeth Westfall Ingerslev, Lars Christian Baden Thaasti.

- **2 medarbejderrepræsentanter.**

- **Skolelederen, viceskolelederen og skolens ledende pædagog.**

Kun forældre- og medarbejderrepræsentanter har stemmeret i skolebestyrelsen. Elevrådet inddrages, når det er relevant.

Det er blandt andet skolebestyrelsens opgave at:

- fastsætte principper for skolens virksomhed.
- godkende skolens budget inden for de økonomiske rammer, der er fastlagt.
- afgive indstilling til ansættelse af ledere, lærere, pædagoger og andet personale.
- afgive udtalelser og stille

forslag til Vejle Kommune i spørgsmål, der vedrører skolen.

Sådan kommer du i kontakt med os

Skolens adresse:

Skovagerskolen
Skinbjerg 25
7300 Jelling

Hjemmeside:

www.skovagerskolen.dk

Telefon:

7587 1200

Mail:

skovagerskolen@vejle.dk

Skolens åbningstid:

6.30 - 16.30

Træffetid på telefon:

6.30 - 16.00

Frikvarter:

11.00 - 12.00

Skolens kontortid:

7.30 - 15.00 mandag til torsdag

7.30 - 14.00 fredag

Når kontoret forlades, omstilles til
fritidsordningen.

Kontakt mellem skole og hjem:

Det er skolens forventning, at såvel forældre som ansatte aktivt benytter forældreintra til at holde sig orienteret og som redskab for dialog med skolen. Almen og overordnet information fra skole til hjem udsendes via forældreintra.

Daglig kontakt imellem skole og hjem kan forgå via forældreintra eller kontaktbog. I særlige tilfælde kan telefon benyttes.